

Blanda inte ihop debatten

Flykting- och arbetskraftsinvandring är två helt olika typer av migration. Flyktinginvandring handlar om att tillgodose utsatta människors rätt till skydd. Arbetskraftsinvandring handlar om att tillgodose behoven på arbetsmarknaden. I den allmänna debatten blandas dessa två olika syften ihop på ett sätt som skapar förvirring och sämre förutsättningar för effektiv politik. Det är djupt olyckligt. Flyktingpolitiken måste utvärderas utifrån hur väl den fyller sitt syfte, inte bara ur arbetsmarknadstermer. Vi menar att integrationspolitiken ska ha ett tydligt arbetsmarknadsfokus, men att den inte kan utvärderas utan att hänsyn tas till vald migrationspolitik.

Sett över tid har invandringen till Sverige ändrat sammansättning. Under 50- och 60-talet utgjordes den nästan uteslutande av arbetskraftsinvandring. Cirka en halv miljon människor från främst Finland, Italien, Jugoslavien, Grekland och Turkiet kom till Sverige och gjorde det möjligt för industrin att växa och utvecklas efter andra världskriget. Det faktum att migrationen till stor del utgjordes av arbetskraftsinvandring innebar att sysselsättningsgraden inte var central i integrationsdebatten på det sätt den är nu. Sedan början av 70-talet har de människor som kommit till Sverige i ökande grad varit flyktingar. Flyktingar från Sydamerika, Mellanöstern, Balkan och Afrika har sökt en fristad i Sverige. Vi är stolta över att Sverige nu som då har öppnat sina gränser för dessa människor. Utöver solidariska skäl har flyktinginvandringen dessutom inneburit en unik möjlighet och ett ovärderligt tillskott av kunskap och erfarenhet i hela samhället.

Att integrationen i arbetslivet är olika framgångsrik i olika länder beror dels på att själva *integrationspolitiken* skiljer sig åt. Men det beror också på att *migrationspolitiken* - vem som kommer och av vilka skäl - skiljer sig väsentligt åt. Ofta hörs resonemang om att invandringen fungerar bättre i länder som USA och Kanada. Länder som framställs som facit för framgångsrik integration. Invandrares arbetskraftsdeltagande i dessa länder jämförs med Sverige, utan att ta hänsyn till det faktum att USA och Kanada i huvudsak har och har haft en arbetsmarknadsrelaterad invandring. Denna typ av invandring bygger på att individens utbildning och kompetens matchas mot arbetsmarknadens behov – vilket naturligtvis bidrar till ett snabbt inträde på arbetsmarknaden. Vad han/hon ska arbeta med och var arbetet finns kan vara klart redan vid ankomsten. Att man snabbt finner ett arbete kan också vara villkoret för att få stanna.

Flyktingar kommer inte hit av arbetsmarknadsskäl. Rätten till asyl påverkas inte av ålder, utbildning eller yrkesbakgrund. Flyktingars behov av skydd styrs inte av läget på arbetsmarknaden eller konjunkturen. Integrationspolitiken måste hantera detta.

De flesta flyktingar och skyddsbehövande som kommer till Sverige vill inget hellre än att direkt få ett jobb, försörja sig själva och bidra till den gemensamma välfärden. Men de har

olika förutsättningar. En del har redan en efterfrågad utbildning och kompetens, andra skaffar sig det på plats. En del har arbetslivserfarenhet och andra behöver skaffa sig det. De flesta lyckas, trots alla hinder och svårigheter, etablera sig i arbetslivet. Tusentals barnskötare, läkare, chaufförer, ingenjörer, lärare, industriarbetare med flera har kommit till Sverige som flyktingar och bidrar till välståndet. Det är viktigt att integrationspolitiken fungerar väl och att de hinder som försvårar människors inträde på arbetsmarknaden undanröjs. Denna tanke måste vi dock kunna hålla i huvudet samtidigt som vi påminner oss om att flyktingar inte kommer hit av arbetsmarknadsskäl.

Som arbetsmarknadens organisationer verkar vi för att alla invandrare – oavsett av vilka skäl de kommit – ska känna sig trygga och välkomna i arbetslivet och på arbetsplatsen. Det innefattar även de som behöver extra tid och stöd för att etablera sig i arbetslivet.

Låt oss tala klarspråk. Oavsett av vilken anledning människor kommit till Sverige så är de välkomna på arbetsmarknaden. Men detta ändrar inte det faktum att flyktingpolitikens primära syfte inte är arbetskraftsförsörjning. Dess framgång eller misslyckande varken kan eller bör mätas i kortsiktiga ekonomiska termer eller kortperiodisk arbetsmarknadsstatistik. Flyktingpolitiken handlar i första hand om människors behov av skydd – och vi har all anledning att vara stolta över att kunna erbjuda det skyddet.

Håkan Sörman

vd, Sveriges Kommuner och Landsting

Christer Ågren

vice vd, Svenskt Näringsliv

Göran Ekström

generaldirektör, Arbetsgivarverket

Ulla Lindqvist

vice ordförande, LO

Göran Arrius

ordförande, Saco

Eva Nordmark

ordförande, TCO